

Lieta C-8/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 9. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 30. decembris

Prasītājs:

L.R.

Atbildētāja:

Bundesrepublik Deutschland

SCHLESWIG-HOLSTEINISCHES

**VERWALTUNGSGERICHT [ŠLĒSVIGAS-HOLŠTEINAS
ADMINISTRATĪVĀS TIESAS]**

[..]

LĒMUMS

administratīvajā lietā

L.R.,

– prasītājs –

[..]

pret

Bundesrepublik Deutschland [Vācijas Federatīvo Republiku], kuru pārstāv
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge [Federālā migrācijas un bēgļu
pārvalde] – *Außenstelle Boostedt* [Boštetes nodaļa]-[..]

– atbildētāja –

Lietas priekšmets: tiesības uz patvērumu – atkārtots pieteikums (*Asylgesetz* [Patvēruma likuma] (turpmāk tekstā – “*AsylG*”) 71.a pants)

13. Kammer des Schleswig-Holsteinischen Verwaltungsgerichts [Šlēsvigas-Holšteinas Administratīvās tiesas 13. palāta] 2019. gada 30. decembrī nolēma:

apturēt tiesvedību.

Atbilstoši LESD 267. pantam Eiropas Savienības Tiesai (turpmāk tekstā – “Tiesa”) tiek uzdots šāds jautājums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai:

Vai Direktīvas 2013/32/ES 33. panta 2. punkta d) apakšpunktam un 2. panta q) punktam atbilst valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru starptautiskās aizsardzības pieteikumu var noraidīt kā nepieņemamu turpmāku pieteikumu, ja pirmā, personai nelabvēlīgā patvēruma procedūra ir veikta nevis kādā no ES dalībvalstīm, bet gan Norvēģijā? [oriģ. 2. lpp.]

P a m a t o j u m s

I

- 1 Prasītājs, Irānas valstspiederīgais, lūdz atbildētāju viņam piešķirt starptautisko aizsardzību pēc tam, kad viņš jau bez panākumiem ir lūdzis tiesību aktos patvēruma jomā paredzēto aizsardzību Norvēģijas Karalistē.
- 2 2014. gada 22. decembrī prasītājs Vācijas Federatīvajā Republikā iesniedza patvēruma pieteikumu. Viņa uzklaušīšanā kompetentās dalībvalsts noskaidrošanai 2014. gada 22. decembrī prasītājs norādīja: viņš savu izcelsmes valsti esot pametis apmēram pirms 18 mēnešiem un pirms trim mēnešiem esot vēl dzīvojis Irākā. Viņš, šķērsojot Turciju un Austriju, esot nonācis Vācijā. Pirms apmēram 8 gadiem viņš esot lūdzis patvērumu Norvēģijā un esot veikta viņa piespiedu izraidīšana uz Irānu.
- 3 Iegūstot datus no *EURODAC*, tika atrasts viens 1. kategorijas rezultāts attiecībā uz Norvēģiju. Norvēģijas Karaliste, kurai tika lūgta uzņemšana, 2015. gada 26. februāra vēstulē norādīja, ka tās atbildība saskaņā ar Dublinas III regulas 19. panta 3. punktu ir izbeigusies. Prasītāja 2008. gada 1. oktobra starptautiskās aizsardzības pieteikums 2009. gada 15. jūnijā esot ticis noraidīts; 2013. gada 19. jūnijā viņš esot ticis pārsūtīts uz Irānu.
- 4 Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde (turpmāk tekstā – “*Bundesamt*”) turpināja procedūru kā atkārtota pieteikuma procedūru un lūdza prasītāju minēt iemeslus, kas liedz viņam atgriezties izcelsmes valstī.

- 5 Ar savas pārstāves vēstules starpniecību prasītājs norādīja, ka viņš patvēruma pieprasījumu iesniedz reliģiozu apsvērumu dēļ, un turklāt norādīja uz viņa dēla izklāstītajiem faktiem viņa patvēruma procedūrā, kurš Irānā tiekot politiski vajāts un Irākā esot pievienojies pešmergu spēkiem.
- 6 Prasītājs savā [...] uzklaušīšanā 2016. gada 12. decembrī tostarp norādīja: viņa pieteikums Norvēģijā it īpaši balstījās uz apstākli, ka viņš nepieder ne pie vienas konfesijas/ir ateists. Tagadējie bēgšanas iemesli esot saistīti ar viņa dēlu, kurš ir iestājies Kurdistānas Demokrātiskajā partijā. Slepētais dienests esot vairākkārt pieprasījis prasītājam atklāt viņa dēla uzturēšanās vietu. Pēdējā laikā spiediens esot palielinājies, tāpēc viņš esot aizbēdzis. Turklāt tagad viņš esot kristietis. **[oriģ. 3. lpp.]**
- 7 Ar 2017. gada 13. marta lēmumu *Bundesamt* pieteikumu noraidīja kā nepieņemamu. Tā secināja, ka nav konstatējami (valsts) piespiedu izraidīšanas aizlieguma gadījumi saskaņā ar *Aufenthaltsgesetz* [Likuma par uzturēšanos] (turpmāk tekstā – “*AufenthG*”) 60. panta 5. punktu un 7. punkta pirmo teikumu. Tā aicināja prasītāju vienas nedēļas laikā no paziņošanas brīža pamest Vācijas Federatīvās Republikas teritoriju un prasības neizpildīšanas gadījumā draudēja ar piespiedu izraidīšanu uz Irānu vai citu valsti, kas ir gatava viņu uzņemt. Ieceļošanas uz uzturēšanās aizliegums atbilstoši *AufenthG* 11. panta 1. punktam tika noteikts uz 30 mēnešiem no piespiedu izraidīšanas dienas.
- 8 Lēmumu par nepieņemamību *Bundesamt* pamatoja tādējādi, ka patvēruma pieteikums saskaņā ar *AsylG* 29. panta 1. punkta 5) apakšpunktu ir nepieņemams, jo ir konstatējams atkārtots pieteikums, saistībā ar kuru nav jāpiemēro vēl viena procedūra. No jauna Vācijas Federatīvajā Republikā iesniegtā patvēruma pieteikuma gadījumā runa esot par atkārtotu pieteikumu *AsylG* 71.a panta izpratnē, jo prasītājs jau ir bez panākumiem iniciējis patvēruma procedūru drošā trešajā valstī atbilstoši *AsylG* 26.a pantam, proti, Norvēģijā. Vēl viena patvēruma procedūra neesot jāpiemēro, jo neesot izpildīti *Verwaltungsverfahrensgesetz* [Administratīvā procesa likuma] (turpmāk tekstā – “*VwVfG*”) 51. panta 1.–3. punktā ietvertie priekšnoteikumi. Atbilstoši *VwVfG* 51. panta 1. punktam esot prasīti pārliecinoši apsvērumi, kas saskaņā ar jebkādu loģisku vērtējumu *a priori* nedrīkst būt nepiemēroti tam, lai varētu pretendēt uz tiesību uz patvērumu atzīšanu vai starptautiskās aizsardzības statusa iegūšanu. Ņemot vērā minēto, pietiekot ar pārliecinošu argumentāciju, kas ļauj pieņemt, ka var tikt pieņemts labvēlīgāks lēmums. Prasītāja argumentācija kopumā neesot ticama. To *Bundesamt* izklāstīja sīkāk.
- 9 Par lēmumu prasītājs 2017. gada 18. aprīlī iesniedzējtiesā cēla prasību, kurā viņš lūdza sev piešķirt bēgļa statusu un pakāroti alternatīvas aizsardzības statusu, kā arī pakārtoti konstatēt (valsts) piespiedu izraidīšanas aizlieguma gadījumu pastāvēšanu saskaņā ar *AufenthG* 60. panta 5. punktu un 7. punkta pirmo teikumu.

- 10 Pieteikumu par pagaidu noregulējumu un prasības apturošo iedarbību iesniedzējtiesa ar 2017. gada 19. jūnija lēmumu – lieta Nr. 10 B 98/17 – apmierināja. [oriģ. 4. lpp.]

II

- 11 Tiesvedība ir jāaptur. Atbilstoši LESD 267. pantam ir jāsaņem Tiesas prejudiciāls nolēmums par lēmuma rezolutīvajā daļā uzdoto jautājumu. Jautājums ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV L 180, 60. lpp.) 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 2. panta q) punktu.
- 12 1. Juridiskais vērtējums valsts tiesībās ir jāveic saskaņā ar *AsylG* redakcijā, kas ir izsludināta 2008. gada 2. septembrī (*BGBI. I*, 1798. lpp.), pēdējo reizi grozīts ar 2019. gada 15. augusta likuma (*BGBI. I*, 1307. lpp.) 45. pantu.
- 13 Lietā piemērojamās tiesību normas ir turpinājumā izklāstītās valsts tiesību normas.
- 14 *AsylG* 26.a § – Drošas trešās valstis
- (1) Ārvalstnieks, kurš ir iecēlojis no trešās valsts *Grundgesetz* [Pamatlikuma] 16.a panta 2. punkta pirmā teikuma izpratnē (droša trešā valsts), nevar atsaukties uz Pamatlikuma 16.a panta 1. punktu. [..]
- (2) Drošas trešās valstis, izņemot Eiropas Savienības dalībvalstis, ir I pielikumā norādītās valstis. [..]
- 15 *AsylG* 29.a § – Nepieņemami pieteikumi
- (1) Patvēruma pieteikums nav pieņemams, ja
1. [..]
5. turpmāka pieteikuma gadījumā saskaņā ar 71. pantu vai atkārtota pieteikuma gadījumā saskaņā ar 71.a pantu nav jāpiemēro vēl viena patvēruma procedūra. [..]
- 16 *AsylG* 71.a § – Atkārtots pieteikums
- (1) Ja ārvalstnieks pēc tādas viņam nelabvēlīgas patvēruma procedūras noslēgšanās drošā trešajā valstī (26.a pants), kurai piemēro Eiropas Kopienas tiesību normas attiecībā uz atbildību par patvēruma procedūru veikšanu vai ar kuru Vācijas Federatīvā Republika šajā ziņā ir noslēgusi starptautisku līgumu, Vācijas Federatīvajā Republikā iesniedz patvēruma pieteikumu (atkārtots pieteikums), vēl viena patvēruma procedūra ir jāpiemēro [oriģ. 5. lpp.] tikai tad, ja par patvēruma procedūras veikšanu atbildīga ir Vācijas Federatīvā Republika un ir izpildīti *VwVfG* 51. panta 1.–3. punktā izvirzītie nosacījumi; to pārbaudīt ir pienākums *Bundesamt*. [..]

17 *AsylG* 77. § – Tiesas nolēmums

- (1) Strīdos, uz kuriem attiecas šis likums, tiesa balstās uz faktisko un tiesisko situāciju brīdī, kad tiek noturēta pēdējā tiesas sēde; ja nolēmums tiek pieņemts, nenoturot tiesas sēdi, noteicošais ir brīdis, kad tiek pieņemts nolēmums [..]

18 *AsylG* 26.a panta I pielikums

Norvēģija

Šveice

- 19 2. Prejudiciālajam jautājumam ir nozīme nolēmuma pieņemšanā un atbilde uz to ir jāsniedz Tiesai.
- 20 2.1 Prejudiciālajam jautājumam ir nozīme nolēmuma pieņemšanā par prasītāja prasījumu. Ja patvēruma pieteikums būtu nepamatoti noraidīts kā nepieņemams, lēmums būtu jāatceļ. [..]
- 21 2.2. Valsts tiesību aktos patvēruma jomā *AsylG* 71. pantā ir reglamentēts turpināts pieteikums un *AsylG* 71. pantā – atkārtots pieteikums, kā arī ir reglamentēts ar minēto saistītā procesuāltiesiskā kārtība atšķirībā no [pirmā pieteikuma procedūras]. Turpmāks pieteikums saskaņā ar *AsylG* 71. pantu ir vēl viens patvēruma pieteikums pēc tam, kad viens pieteikums Vācijas Federatīvajā Republikā jau nav ticis apmierināts. Atkārtots pieteikums saskaņā ar *AsylG* 71.a pantu ir vēl viens patvēruma pieteikums pēc tam, kad viens pieteikums drošā trešajā valstī *AsylG* 26.a panta izpratnē – tās ir ES dalībvalstis, kā arī Norvēģija un Šveice – jau nav ticis apmierināts. 71.a panta jēga un mērķis ir pielīdzināt atkārtotu pieteikumu turpmākam pieteikumam un tādējādi pielīdzināt trešās valsts lēmumu atbilstoši tiesību aktiem patvēruma jomā Vācijas Federatīvās Republikas lēmumam atbilstoši tiesību aktiem patvēruma jomā [..].
- 22 2.3. Prejudiciālā jautājuma mērķis ir noskaidrot, vai turpmāks pieteikums Patvēruma procedūras direktīvas izpratnē var būt arī tad, ja personai nelabvēlīgā pirmā procedūra nav noslēgusies kādā no dalībvalstīm, bet gan Norvēģijā – trešajā valstī, kas **[oriģ. 6. lpp.]**, pamatojoties uz starptautiskajām tiesībām, daļēji ietilpst Kopējā Eiropas patvēruma sistēmā.
- 23 Iesniedzējtiesa vispirms pieņem, ka turpmāks pieteikums Patvēruma procedūras direktīvas izpratnē var būt arī tad, ja personai nelabvēlīgā pirmā procedūra ir noslēgusies kādā citā dalībvalstī [..]. Minētais iesniedzējtiesas ieskatā nav pretrunā Direktīvas 2013/32/ES 40. panta 1. punktam, kurā kā priekšnoteikums ir izvirzīts tas, ka “tajā pašā dalībvalstī” tiek sniegti papildu paziņojumi vai turpmāks pieteikums. Turpmāka pieteikuma jēdziens Direktīvas 2013/32/ES 40. panta 1. punkta izpratnē varētu atšķirties no turpmāka pieteikuma jēdziena Direktīvas 2013/32/ES 2. panta q) punkta izpratnē: turpmāka pieteikuma jēdziena Direktīvas 2013/32/ES 2. panta q) punkta izpratnē priekšnoteikums ir galīgs

lēmums Direktīvas 2013/32/ES 2. panta e) punkta izpratnē. Ar minēto nav saderīgas Direktīvas 2013/32/ES 40. panta 1. punkta tiesiskās sekas. Turpmākajā pieteikumā ietvertu elementu ņemšana vērā, vērtējot agrāku pieteikumu vai lēmumu, kas ir ticis apstrīdēts, lēmuma galīgā rakstura dēļ nav iespējama.

24 2.3.1. Saskaņā ar Patvēruma procedūras direktīvu turpmāku pieteikumu Direktīvas 2013/32/ES 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 2. panta q) punkta izpratnē nevarētu konstatēt, ja iepriekšējā personai nelabvēlīgā patvēruma procedūra ir veikta trešajā valstī.

25 Direktīvas 2013/32/ES 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta piemērošanas priekšnoteikums ir turpmāka pieteikuma esamība. Saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 2. panta q) punktu ar “turpmāku pieteikumu” tiek apzīmēts:

“starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas ir sagatavots pēc tam, kad ir pieņemts galīgais lēmums par iepriekšēju pieteikumu, tostarp gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs ir skaidri atsaucis savu pieteikumu, un gadījumos, kad atbildīgā iestāde ir noraidījusi pieteikumu pēc tā netiešas atsaukšanas saskaņā ar 28. panta 1. punktu.”

26 No prasības attiecībā uz galīgu lēmumu par iepriekšēju pieteikumu varētu izrietēt, ka iepriekšēja patvēruma procedūra ir noslēgusies **kādā no dalībvalstīm**. Pirmkārt, iepriekšējais pieteikums varētu būt tikai pieteikums Direktīvas 2013/32/ES 2. panta b) punkta izpratnē un tāpēc pieprasījums, ko “dalībvalstij” iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, lai iegūtu aizsardzību. Otrkārt, “galīgais lēmums” (Direktīvas 2013/32/ES 2. panta e) punkts) ir lēmums par to, vai [orig. 7. lpp.] trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam var tikt piešķirts bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statuss saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES. Minētais netieši norāda uz Direktīvas 2011/95/ES saistošo spēku, kas loģiski var pastāvēt tikai dalībvalstu gadījumā. Turklāt Direktīvas 2013/32/ES 2. panta e) punktā ir ietverta tieša atsauce uz uzturēšanos **attiecīgajā dalībvalstī**.

27 Pret pieņēmumu, ka (personai nelabvēlīgas) patvēruma procedūras trešajā valstī sekas ir turpmāks pieteikums par starptautisku aizsardzību, liecina arī Patvēruma procedūras direktīvā ietvertā tiesiskā regulējuma vispārējā struktūra. Patvēruma procedūras direktīvā ir tieši norādīti gadījumi, kad ar trešajām valstīm saistītiem faktiem var būt tiesību aktos patvēruma jomā reglamentētas sekas (skat., piemēram, valstu koncepciju saskaņā ar Direktīvas 2013/32/ES 35., 38. un 39. pantu).

28 Norvēģija nav ES dalībvalsts un tāpēc tai nav tieši saistoša Direktīva 2013/32/ES un Direktīva 2011/95/ES.

29 Norvēģija – ciktāl secināms – netiek pielīdzināta dalībvalstij arī ar citu tiesību aktu. It īpaši 2001. gada 19. janvāra Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Islandes Republiku, un Norvēģijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem tās valsts

noteikšanai, kas ir atbildīga par to patvēruma lūgumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī, vai Islandē, vai Norvēģijā (OV L 93, 40. lpp.), – asociācijas nolīguma – 1. panta 4. punkta sekas ir tikai ierobežota pielīdzināšana dalībvalstīm attiecībā uz Dublinas un *Eurodac* regulu.

- 30 2.3.2. Taču iesniedzējtiesa sliecas uzskatīt, ka Patvēruma procedūras direktīva, ņemot vērā daļēju Norvēģijas asociāciju, ir jāinterpretē plaši.
- 31 Norvēģija, pamatojoties uz iepriekš minēto asociācijas nolīgumu ir daļa no Dublinas atbildības sistēmas, šobrīd pamatojoties uz Dublinas III regulu. Norvēģijā ir noteikts, ka Dublinas III regula ir piemērojama tāpat kā Norvēģijas tiesības (skat. *section 32 paragraph 4 Immigration Act*; redakcija angļu valodā ir pieejama: <https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2008-05-15-35>). Lai gan Norvēģijai nav saistošas Uzņemšanas, Patvēruma procedūras un Kvalifikācijas direktīvas, fakts, ka Norvēģija joprojām ir iesaistīta Dublinas atbildības sistēmā, pamatojas uz pieņēmumu, ka Norvēģijas patvēruma sistēma materiāltiesiskās aizsardzības un procesuāltiesiskās organizācijas ziņā ir līdzvērtīga Savienības tiesībās izvirzītajām prasībām un ka ar to pietiek. Pretējā gadījumā Norvēģijai nebūtu iespējams **[oriģ. 8. lpp.]** izpildīt tai no Dublinas III regulas 3. panta 1. punkta, lasot to kopā ar 2. panta d) punktu, izrietošos pienākumus. Šķiet, ka tam, ka Norvēģijas tiesību aktos patvēruma jomā acīmredzot nav ietverts nosacījums, kas formulējuma ziņā atbilst Direktīvas 2011/95/ES 5. panta c) punktam, nav nozīmes, jo šis “robs” var tikt aizpildīts ar *section 28 paragraph 1 (b) Immigration Act* ietverto gadījumu, kas atbilst ECPAK 3. pantam.
- 32 Ņemot vērā minēto, Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas – un Norvēģijas attiecīgās ietveršanas tajā – jēgai un mērķim pretrunā būtu situācija, ka patvēruma meklētāji atbilstoši Dublinas sistēmai var tikt pārsūtīti uz Norvēģiju to starptautiskās aizsardzības pieteikumu pārbaudei, taču vienlaikus dalībvalstīm būtu pienākums pēc minētajā valstī personai nelabvēlīgi noslēgušās pavēruma procedūras – un gadījumā, kad Norvēģijas atbildība saskaņā ar Dublinas regulu ir izbeigusies – veikt pavēruma procedūru pilnā apjomā.

[..]